

#ÜNNEP

12. OLDAL

ADVENTI KÉSZÜLŐDÉS

Fotó: Szabados László

MEG KELL TANULNUNK LASSÍTANI! CSAK ÍGY VEHETJÜK ÉSZRE AZOKAT A PILLANATOKAT, AMELYEKET ÉRDEMES ELRAKTÁROZNI MAGUNKBAN, HOGY A KÖVETKEZŐ ESZTENDŐBEN IS LEGYEN ERŐNK TÚLLÉPNI A NEHÉZSÉGEKEN.

#VÁROS

3. OLDAL

A MUNKA FOLYTATÓDIK

A POLGÁRMESTER ÚJ, NAGY ÉS KÉNYELMES IDŐSOTTHONT SZERETNE

#ÉVFORDULÓ

6. OLDAL

50 ÉVES EGYESÜLET

ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁS NYÍLT
DOMAHÁZA NÉPI EMLÉKEIBŐL

#FEJLESZTÉS

8. OLDAL

KÖZÖSSÉGI HÁZ

ÖSSZEFOGÁSSAL JÖTT LÉTRE
AZ ÚJ "TÉR" AZ ÓZD-BOLYOK
EGYHÁZKÖZSÉGBEN

ÚJ PARKOLÓK

- FOLYAMATOS A FEJLESZTÉS

A város vezetésének és a területi képviselőknek egyaránt prioritás a parkolók építése. Mivel megnövekedett a személyautók száma, sok helyen problémát jelent a gépjárművek elhelyezése. Ennek orvoslására több beruházás valósult meg a közelmúltban.

A Bulcsú úton például a parkoló tervezése során figyelembe vették, hogy ne vegyen el sokat a zöldterületből. Angyal Béla, a terület képviselője a tavalyi év végén nyújtott be egy pályázatot a hely kialakítására. A munkálatokat az Ózdi Városüzemeltető Intézmény dolgozó végezték. Az út szélén rámpát készítettek betonból, hogy az autók könnyebben tudjanak felmenni a parkolóhelyekre. Eddig az itt élők az úton közlekedtek, valamint a megállók hiánya miatt az autókat is itt helyezték el a tulajdonosok,

növelve a balesetveszély kockázatát. Az idei évben ezen a szakaszon már nem várható beruházás, azonban a terület képviselője elmondta, hogy jövőre a megkezdett járda kiépítését szeretné folytatni. Akkor a 15 és 19-es szám közötti sávban végzik majd a munkát, bízva abban, hogy ezáltal biztonságosabbá válik a közlekedés.

A Tancsics telep négy, öt és hatos számú házánál nemrégiben aszfaltozási munkálatokat végeztek. December elején azonban egy több férőhelyes parkoló kialakítása is megkezdődött ezen a területen. Tizennyolc tonna mart aszfalttal és kilenc tonna finom salakkal láttak hozzá a szakemberek. Hamarosan egy újabb parkoló kialakítása kezdődik majd a közelben. A kivitelezés indulása előtt eltávolítják az útban

lévő bokrokat és tujákat. Ennek a résznek a kidolgozása azonban majd csak jövőre valósulhat meg. Dr. Csuzda Gábor képviselői keretéből finanszírozza a munkálatokat. A politikus tervei között szerepel még többek között a kórház, a Széchenyi István Katolikus Technikum és Gimnázium, valamint a József Attila Gimnázium és Kollégium környékén további parkolóhelyek kialakítása is.

Ezek mellett megkezdtek a Vencel tér összekötését a Vasvár úttal. A térről egyetlen kivezető út van a Nemzetőr út felé, ami sokszor nagyon zsúfolttá válik. Az összekötő út mentén egy parkoló kialakításán is dolgoznak a szakemberek, az autósbolt előtti területen. Ezzel is segítve a biztonságosabb és zökkenőmentesebb közlekedést.

Dobi Laura Janka

ÜZEMBIZTOS HÁTTÉR

Novemberben két önkormányzati cégnek is sikerült bővíteni gépjárműparkját. Az Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézmény egy zárt terű, míg az Ózdinvest Kft. egy platós Ford Transzist vásárolt. Az új autók már szolgálatba álltak. A fejlesztéseknek nagy jelentősége van a mindennapi feladatellátásban.

BŐVÜLŐ GÉPJÁRMŰPARK

Az Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézmény négyszázhetven ember számára biztosítja a napi ebédet városunkban, ebből mintegy kétszázhetven főnek kiszállítással. A költségvetés módosítása során nyílt lehetőség arra, hogy a szociális intézmény lecserélje az étkeztetésre használt autóját. Ennek keretében egy nullkilométeres Ford Transzist vásároltak bruttó nyolc millió négyszázezer forintért. Két millió hétszázezerrel azonnal befizettek, míg a fennmaradó részt öt év alatt rendezik. A zárt terű furgon magasabb felszereltséggel rendelkezik korábbi társánál. Parkolást segítő asszisztenssel, valamint klímával és GPS nyomkövető rendszerrel is ellátott.

MINŐSÉGI VÁLTÁS

Tizenkét éves Opel Vivarójuk sok ezer kilométert futott, ezért műszakilag egyre több pénzt emésztett fel a fenntartása. Ezért is döntöttek a váltás mellett. Jelenleg három autóval hordják ki a melegételt a megállapodással rendelkezőknek hétfőtől péntekig. Tulajdonképpen ezt követően is ennyivel fogják, a régi pedig

csereautóként funkcionál, így biztosítva a zökkenőmentes szolgáltatást a lakosságnak. Az autók egyébként naponta negyven, ötven kilométert futnak. A beruházásnak köszönhetően a sofőrök munkakörülményei is javulnak.

JÓ GAZDÁLKODÁS

Az Ózdinvest Kft. korábban sok éven át mínusszal zárta éveit, előfordult az is, hogy negyvenmillió veszteséget termeltek. Ám az elmúlt időszakban sok minden változott. A cégen belüli új látásmódnak köszönhetően nyereségessé váltak. Janiczak Dávid, városunk polgármestere az újítással kapcsolatban

megjegyezte, hogy bár a cég vezetői nincsenek könnyű helyzetben, hiszen több évtizedes elmaradásokat kell pótolniuk, így mindig van min dolgozni, de nagyon jó úton haladnak. Az elmúlt időszakban ugyanis lecserélték a szerszám- és gépparkjukat, idén megvalósították a szórásos temetkezési formát, új lakásokat alakítottak ki az Öregek-Fiatalkok Házában és folyamatosan fejlesztenek a feladatkörükbe tartozó területeken.

KIEGYENSÚLYOZOTT MŰKÖDÉS

A jó gazdálkodásnak köszönhetően most egy új autóba is beruháztak. A Ford Transit kis platós tehergépkocsi az Ingatlankezelési Divízió szakembereinek feladatellátását segíti a jövőben. Főként a karbantartó csoport munkáját könnyíti meg a használata. A vállalat 2018-ban kezdte meg a gépjárműállomány felfrissítését, ez idő alatt öt vadonatúj autót vásároltak. Ez utóbbi most lényegében két gépjárművet is kiváltott, ugyanis az ingatlankezelésnél eddig használt két éves Fiat Ducatót átcsoportosították a Temetkezési Gondnoksághoz, onnan pedig egy 16 éves KIA-t értékesítettek tovább. Az új gépjármű bruttó tíz és félmillió forintos vételárának ötven százalékát önerőből finanszírozták, a fennmaradó összeget pedig egy három éves futamidejű lízingszerződés keretében törlesztik. Az autó igen komfortos. Szélvédő- és ülésfűtéssel is rendelkezik. Hét személyes, valamint 750 kiló szállítására alkalmas.

Tóth Alexandra

A MUNKA FOLYTATÓDIK...

ÁTSZERVEZÉS, MUNKAHELYTEREMTÉS, ÚTFEJLESZTÉS,

PARKOLÓÉPÍTÉS, KÖZPONTI ÜGYFÉLSZOLGÁLAT

Eltelt egy év. Sok volt a veszteség, a járvány része az életünknek. A fejlesztések ellenére feladat van még bőven. Ózd város polgármesterével, Janiczak Dáviddal tekintjük át az idei esztendő.

Ha összességében nézzük akkor milyen volt 2021?

Ez egy nagyon hosszú év volt, aminek nagy részére a pandémia nyomta rá a bélyegét. A harmadik hullám megkeserítette az életünket, nagyon sok ismerősünket elvesztettük, és teljesen másképpen kellett működnie az önkormányzati rendszernek is, mint korábban. Jött a nyár, ami egy kicsit szabadabb volt ebből a szempontból, majd most újra része a mindennapoknak a világjárvány. Nincsenek olyan korlátozások mint az előző hullámban, de a helyzet ugyanolyan veszélyes.

Eredményes év volt az idei, bár nehezen indult. Sikerült a kormánnyal megállapodásokat kötni és rendezni az elvonások egy részét, ami köszönhető egyéb támogatásoknak is. Sikerült önerős beruházásokra is fedezetet találni, elsődleges volt az utak aszfaltozása. Ha minden évben így haladnánk ezzel, akkor a ciklus végére le tudnánk aszfaltozni az összes nehezen vagy rosszul járható utat a városban. Összességében elégedett vagyok, főként ahhoz képest ahogyan az év eleje indult.

Nézzük a város pénzügyi helyzetét.

Tavaly elvonták a gépjárműadó eddig városnál maradó részét, a kis- és középvállalkozások iparüzési adóját megfelezték. Ezzel kellett terveznünk a költségvetést, ami nagyon negatív számokat produkált. Tárgyalási folyamat kezdődött a kormánnyal, sikerült elérnünk azt, hogy visszakapjuk azt az összeget, ami kiesett a költségvetésünkből. Pozitív fordulat volt, amikor félévkor kiderült: a helyi vállalkozások olyan jól teljesítettek, hogy a vártnál magasabb iparüzési adót fizettek be. Ez is lehetőséget adott arra, hogy biztonságosan teljesítsük a költségvetési évet.

A helyi adópolitikát a korábbiakhoz képest így már kevésbé befolyásolják a multinacionális cégek, közülük azonban több is kivonul Ózdról. Nyilvánvalóan a város jövőjére ezek befolyással vannak.

Igen, az ABB tavalyi kivonulása jelentősen rányomta a bélyegét a városra. Nagyon örülünk annak, hogy a Wellis Magyarország Zrt. kormányzati támogatással megjelent a helyén, és folyamatos fejlesztéseket végez.

Szeretnek ott dolgozni, a cég pedig elégedett az ózdi munkaerővel, a jövőben további korszerűsítést terveznek. A Johnson Electric idén tavasszal jelentette be kivonulási szándékát, viszont tudomásom szerint nem kezdte el a leépítéseket. Bízom benne, hogy sikerül majd - kormányzati segítséggel - egy olyan befektetőt a városba csábítani, aki tovább tudja foglalkoztatni az embereket.

Ha az idei évet nézzük, akkor mindenképpen beszélünk kell arról a változásról is, ami az intézményrendszert, a cégeket érintette.

Igen, meg kellett hozni olyan központosító intézkedéseket, amelyek rövidtávon szakmai szempontokból történtek, hosszútávon pedig azt is várjuk tőle, hogy a költségek csökkenjenek. Nehéz lesz ezeket mérni, hiszen a bérek folyamatosan emelkednek. Két ilyen jelentős átalakítás volt. Az egyik az óvodák összevonása. Sokan riogattak emiatt és próbáltak pánikot kelteni, pedig nagyon sok városban hasonlóképpen jártak el. Az összevonások sem az odajárókat, sem a szülőket, sem a dolgozókat nem érintik, lényegében ez egy gazdasági- és egy szakmai átalakítás. A városi televíziót a művelődési ágazattal vontuk össze, most már egy céggént működik. A nagyobb átjárhatóságra már a kezdetektől van példa, amikor a közművelődésben dolgozók besegítenek a televízió feladataiba. De ez a cégen belül egyéb területeken is megtörténik majd. Nehéz ma szakképzett dolgozókat találni, ezért is nagy lehetőség, hogy egy-egy munkavállaló másik ágazatban is tevékenykedhet, munkahelyváltás nélkül, ha megvan hozzá a megfelelő ambíciója, képzettsége és rátermettsége is.

Az átalakítás tekinthető fejlesztésnek is, de ha ez utóbbiról beszélünk, akkor mindenképpen meg kell említeni azt, amit egy kényszerhelyzet szült, az ÖKÜSZ-re gondolok.

Kényszer vagy nem kényszer. Azt szoktam mondani, hogy üresen is hagyhattuk volna azt a helyiséget és akkor nincs vele feladat. Nyilván nem így gondolkodunk. Beindítottuk az önkormányzati cég és intézményrendszer ügyfélfogadását, már szeptember elején. A lakossági igényeket figyelembe véve a közszolgáltatókat a közműszolgáltatókat is próbáljuk behozni az új ügyfélszolgálati irodába. Az Ózdi Távhő Kft. mellett az ÉRV Zrt., a BMH Nonprofit Kft. már itt van. Egy szereplő az MVM Zrt. hiányzik, de velük együtt már teljesen lefedett lesz a hivatali ügyintézés.

hirdettek pályázatot. Mivel egy kutyafuttató helyére épült az étterem ezért játékokkal szerelik fel a város összes kutyafuttatóját. Amellett hogy bővül a város szolgáltatási köre, 70 embert foglalkoztatnak, a budapestihez és a győrihez hasonló bérekkel.

Az utakat már említette. Miért fontos a városnak az, hogy az úthálózatot akár önerőből is fejlessze?

Nagyon szomorú vagyok amiatt, hogy az elmúlt hatvan év lemaradását kell behozni. Amikor már a garázssorokra majdnem

Gergely miniszter úrral itt Ózdon, a kapcsolatot azóta is fenntartjuk, sok mindenben segített a városnak azóta is. Nyitott kapukat találunk, ha hozzá fordulunk kérésekkel. Sikert végre, a tizenhatodik alkalommal, a Belügyminisztérium pályázatán is nyernünk. Ebből most a gyermekorvosi rendelő és a védőnői körzet újul meg a Nemzetőr úton. Ami a városban még szintén jelentős problémát okoz, az a bölcsődei férőhelyek száma. Még 2019-ben adtunk be egy pályázatot bővítés céljából. A kapcsolatoknak köszönhetően most sikerült elnyernünk

Ha a fejlesztéseknél tartunk mindenképpen egy látványos, a város előre lépését szolgáló McDonald's építése.

Pár hónap alatt kinőtt a földből a város központi részén ez az új étterem. Ennek több haszna is van. Eltűnik egy sebhely, sőt a mögötte található épület falát is rendbehozza a McDonald's. Szép lesz a környezete is, de maga az étterem is egy új dizájn, a második ilyen az országban. A beruházás során különös figyelmet fordítanak arra, hogy olyan szűrőberendezéseket építsenek be, ami nem engedi ki a szagokat, illatokat az étteremből, ez külön elvárás volt a részemről. Emellett társadalmi szerepvállalást is tettek, ózdi egyesületeknek

mindenhol aszfaltos út vezet, addig vannak olyan lakóterületek, amelyek még sohasem láttak burkolatot. Nekünk az első számú cél, hogy ezeket lefedjük. Miért fontos? Azért, mert az infrastruktúra az alapja mindennek és az aszfaltos út a lakóingatlanok értékét is növeli.

Ha már a fejlesztéseknél tartunk. Voltak olyan beruházások, amelyek uniós forrásból valósultak meg. Van még valami folyamatban?

Nagyon sok projektünk volt és még most is tartanak, hiszen sikerült újakat szerezni. Ebben az évben találkoztam Gulyás

ezt a projektet. Háromszázmillió forintos uniós forrásból újul meg a Katona József úti Bölcsőde. Az állami vis maior keretből sikerült támogatást nyernünk a Lomb úton beszakadt támfal megújítására, Hódoscsépányon pedig a Domb úton lecsúszott hegyoldal helyreállítása folyik.

Említette már a kormányzattal való együttműködést. A közösségi oldalán láttam, hogy az elmúlt hetekben Riz Gáborral is egyeztetett, de közösen avattak például emléktáblát is.

Már 2019-ben elmondtam, hogy függetlenként indulok a polgármesteri címért, ezt komolyan gondoltam akkor is. Sajnos nem vették akkor komolyan. Egy város életében nincsen helye a pártpolitikának, főként nincs

helye egy olyan település életében, ahol nehézségekkel küzdünk. Pusztán városépítő és városfejlesztő kérdések vannak, ezekben mindenkinek egyként kell gondolkodni. A képviselő úrral volt egy jó hangulatú egyeztetésünk, ahol a város gazdasági lehetőségeiről, a befektetőkéről is tárgyaltunk és egyéb más önkormányzatot érintő problémákat is továbbítottam felé. Örülök, hogy már megvan a nyitottság, minden irányvonalat csak üdvözölni tudok, amelyik keresi a kapcsolatot a városvezetéssel.

Ha már a politikánál tartunk volt egy előválasztás, ami Ózdon nem volt olyan felhőtlen, mint amilyenre számítottunk.

A privát véleményem, hogy nem kellett volna előválasztásokat tartani. A magyar társadalom és politikai környezet nincs felkészülve erre, itt ennek egyáltalán nincs hagyománya. A pártok akkor tudták volna megmutatni igazán az együttműködési szándékukat, ha közvéleménykutatások alapján döntenek el, hogy ki a nagyobb eséllyel induló jelölt. De mit csináltak? Elkezdtek számolgatni, hogy kinek, mekkora frakciója lesz egy új országgyűlésben. Egymásnak eresztettek barátokat, jóismerősöket és ennek sajnos csúnya következményei lettek. Viszont az előválasztásnak van eredménye. A lakosság úgy döntött, hogy a választókerületben Kiss Sándor képviselő úr nyert, ő fog indulni tavasszal az ellenzék közös jelöltjeként, így őt kell támogatni.

Nemcsak ez lett az eredménye az előválasztásnak, hanem az is, hogy nincs a városnak alpolgármestere.

Igen, ez egy nagyon szomorú eredménye.

És lesz?

Kötelező, hogy legyen az önkormányzati törvény szerint, egy alpolgármestert kötelező választani a képviselő-testület soraiból. Nagyon sajnálom, hogy Farkas Péter Barnabás korábbi alpolgármester úrnak le kellett

ha jelentősen tudnánk folytatni az utak aszfaltozását. Szeretném, ha eredményeket érnenk el pl. a romos épületek bontásában. Két éve dolgozunk a közvilágítás ledes korszerűsítésén, ez most már a tervezési fázisban van. Eddig ez a leghosszabb projekt.

mondania, de egy olyan politikai nyomást helyeztek rá minden oldalról, ami már elviselhetetlen volt és az önkormányzat működését vetette volna vissza. Engem az lepett meg, hogy egyes emberekben mennyi rosszindulat van és mennyire nincsen keresztényi gondolkodás. Pont most, amikor a karácsonyra készülünk szoktunk erről beszélni, keresztényi értékekről, például a megbocsájtásról. A volt alpolgármestert még a távozása után is folyamatosan támadták.

Nekem egyetlen dolog számít. Engem azért választottak meg, hogy öt éven keresztül ezt a várost szolgáljam. Remélem, hogy a politikai csatározások most már az önkormányzati színteret elkerülik. Szeretném, ha minden képviselőnk továbbra is a munkára koncentrálna és engem is hagynának a munkával foglalkozni.

Az erőviszonyok változtak a képviselő-testületben ennek kapcsán és sokakban felmerült, hogy az az összefogás, ami annak idején az önkormányzati választások előtt létrejött, az ennyi volt?

Megváltozott a hangulat. Akik az összefogásban bennne vannak, továbbra is a város érdekét kívánják szolgálni. Azóta lényegében egy olyan képviselő-testületi ülésünk volt, ahol kardinális kérdésekről esett szó, egységesek voltunk. Bízom benne, hogy ez a jövőben is így lesz. Politikai törésvonalak egyébként nincsenek, emberi törésvonalak vannak, hiszen mindenki gyarló és mindenkinek megvan a maga véleménye a másiktól, de ennek nem szabad tükröződnie akkor, amikor a város életéről hozunk döntéseket.

2022-től mit vár Ózd város polgármestere?

Nagyon sok mindent, sok fejlesztési elképzelésem van, amit szeretnék megvalósítani, nyilván ezekhez külső források bevonására van szükség. Elindulnak most majd a TOP+-nak nevezett újabb pályázati lehetőségek is. Szeretnék egy új, nagy és kényelmes idősothont kialakítani a városban. Szeretném,

Mit kíván az ózdiaknak a karácsonyi időszakra és az új esztendőre?

Elsőként azt kívánom mindenkinek, hogy a karácsonyi készülődés ne legyen anyagias. Mindenki végezzen egy lelki nagytakarítást és amit úgy gondol, hogy nem odavaló, megnehezíti az ő életét, bármilyen düh, gyűlölet, bármilyen negatív gondolat, azt seperje ki és töltsse fel a lelkét és szívét szeretettel. Erről szól a karácsony és az egész évnek erről kellene szólnia. Ha szeretjük egymást az építhet és a saját lelkünket is építi, ha gyűlölködés van, az főként az ellen hat, aki gyűlölködik és nem az ellen, aki ellen táplálják. Ezt mindenkinek jól át kell gondolnia. Táplálkozzunk a szeretetből, az örömből, a reményből és a hitből, amiről az adventi időszak szól. Ha így készítjük elő a karácsonyi ünnepeket és embertársainknak is igyekszünk átadni ezeket az érzéseket és gondolatokat, akkor valószínűleg a következő év is sikerben, boldogságban, örömben fog telni. Kívánom mindenkinek, legyen áldott a készülődés, boldog a karácsony, sikeres az új esztendő és pandémiamentes!

AZ 50 ÉVES DOMAHÁZI HAGYOMÁNYŐRZŐK NYOMÁBAN

„Isten veled Domaháza faluja, / Már én többet nem leszek lakosa. / Teremhet már rőzsát a laposa, / Gyenge lábam többé nem tapos-sa.” – szól a domaházi szerelmes dalok egyike, miközben a más településekhez hasonló mértékű népességsökkenést elszenvedő falu nagy eseményre készült idén november 13-án. A félévszázados Domaházi Hagyományőrző Egyesület nagyszabású, 9 fellépő művészeti csoportot felvonultató gálaműsora mellett egy állandó interaktív kiállítás is megnyitotta kapuit városunkban.

Értékmentés, értékmegőrzés, értékátadás. E szavakkal jellemezhető az Elek Menyhért nyugalmazott iskolaigazgató által létrehozott hagyományőrző egyesület, amely immár öt évtized alatt hazai és nemzetközi szinten egyaránt elismert módon gazdagította a néprajztudomány számára is értékes, zömében feldolgozott helyi hagyományokat. Külön érdekessége volt a jubileumi rendezvénynek, hogy az 1997-ben megjelent „Az a híres domaházi menyecske...” című, kottákkal ellátott népdalválogatás most új kiadásban ismét megjelent és külön-külön névre szóló könyvborítókkal látták el.

Domaháza sokáig elzárt településnek, igazi zsákfalunak számított, a helyi tradíciók talán éppen ezért maradtak fenn és váltak kutathatóvá mind az etnográfusok, mind a népzene gyűjtők, mind pedig a dokumentumfilmek előtt. A mára 900 fő alatti népességű település az egyik leghátrányosabb helyzetben lévő község az ózdi kistérségben, egykori paraszti,

majd a vasgyárban dolgozó ipari munkás lakossága eltűnt, fiataljai elvándorolnak, előregedő és átrétegződött társadalma súlyos, nehéz helyzetbe került. Ilyen közegben az egyik stabil lábon álló pont az egykori, közel 30 fővel alapított Pávakör tagjaiból verbuválódott, gyakran nem is a településen élő hagyományőrzők csoportja, akik múltja példaértékű lehet az Ózdon és környékén is működő más egyesületek számára. Az 1969-re visszanyúló előzmények tekintetében a Magyar Televízió „Röpülj Páva” címmel országos népdalvetélkedője ötletadónak bizonyult: 1971-ben helyi versenyt szerveztek nagy sikerrel. A folytatás sem maradt el, hiszen a néptáncosok, a népdalokat éneklők, illetve a citerások együtt maradtak, fellépéseik száma folyamatosan nőtt, majd – több más elismerésen túl – elnyerték a Népművelési Intézet nivódíját, megkapták a kiváló együttes címet, majd 1999-ben a Muharay Elemér Népművészeti Szövetség „Az év együttese” díját is. Az együttes alakulásakor a domaházi népdalok, néptáncok, népszokások összegyűjtését, feldolgozását, színpadra állítását és megőrzését tűzte ki célul. Műsorukban domaházi népdalok és néptáncok, karikázó, vasvári verbunk, csárdás, medvetánc, gyermekjátékok szerepelnek, amelyet a máig fennálló citerazenekar kíséri. Utóbbi vezetője, György Károly 2020 végén hunyt el, amely után a citerások „élére” Kisbenedek Olivér került.

A „Domaházi hegyek között...” című hatrészes dokumentumfilm (1978-1979) egyes részeinek címei sem véletlenül

egy-egy népdal címét kapták, miközben egy-egy központi témát dolgoztak fel. A nagy örökség, a népművészet felidézése találó gondolat volt a rendező Gulyás János és Gulyás Gyula részéről, hiszen szinte ez az egyetlen olyan közös „ügy”, amely Domaháza minden lakosát érdemben foglalkoztatta. Miképpen Morvay Judit néprajzkutató említi egyik 1980-ban megjelent írásában: „A Páva-mozgalmat a többség a magáénak érzi, büszkéik rá, a hivatalos ösztönzés mellett a belső lelkesedés is kisebb egyenletlenségek, a fiatalok bíráló szavai ellenére is együtt és egységesen képviselik kifelé Domaházát. Nem kevésbé aktivizálja őket az a tény, hogy eredményeiket a többi falvak, üzemek számon tartják, elismerik; az ózdi vasgyár például fizetett szabadságot ad a szereplőknek nagyobb jelentőségű fellépéseknél.” Az Ózdi Kohászati Üzemek ma már nem létezik, a biztos megélhetés megrendülése a nehézipari vertikum leépülésével kihatott

az egész település életére, a negatív irányú migrációra. A helyi identitás, a lakóhely iránti tisztelet, valamint a kultúra összetartó szerepe így még erősebbé vált.

„Hősök” – ahogy Fekete Péter, kultúráért felelős államtitkár jellemezte a rendezvény megnyitóján a tradíciók ápolásáért sokat tevő domaháziakat, leginkább a népzene és a néptánc tekintetében. Utóbbit az a Tímár Sándor, Kossuth-díjas koreográfus, táncpedagógus, a Nemzet Művésze „fedezte fel” bennük, aki többször is járt a faluban felvevőgéppel, megörökítve a karikázót, a vadvári verbunkot és a csárdást. Nem véletlenül nyilatkozta Elekné Holló Hilda még 2012-ben az Ózdi Körképnek, hogy „szinte beleszülettem a táncba”. Férjével, Elek Lászlóval az 1970-es évek közepétől tagja az együttesnek, de a 70-es évek második felében a „Vadszilvák” nevet viselő népi trió tagjaként is járta az országot, fellépve számos helyen. A mostani hagyományörzői csoport művészeti vezetőjeként neki is szembesülnie kellett az utánpótlási problémákkal, a csökkenő létszámú biztos fellépőkkel.

Nemzedékek öröksége, kulturális hungarikum, helyi értékek tárháza. E szavakkal jellemezhető mégis talán legjobban mindaz, amelynek továbbadása, átörökítése, ezen belül pedig oktatása sajátos tudást és motivációt igénylő szakembereket kíván. Elekné Holló Hilda egész életpályáján tapasztalhatta, hogy igazán értékes generációk akkor szülehetnek, ha mentalitásukban ezek a fenti értékek –

amelyeket ő maga is követett – kialakulnak és megmaradnak. A kitartó munka elismeréseként 2013-ban, a néptánc hagyományok ápolása iránti elkötelezettségéért, s példamutatásáért „Ózd Város Községéért” kitüntető elismerést vehetett át a település önkormányzatától.

Egy héttel a jubileumi rendezvény előtt a Digitális Erőműben még az új, az egyesület történetét bemutató, de a község múltját is több ponton bemutató kiállítás tárgyainak rendezése közben találkoztunk. Egy skanzen-szerűen berendezett ékköve a Digitális Erőműnek a nem kis munkával kialakított helyiségek – részben digitalizált – kiállítási anyaga. A berendezett házbelső, a „tisza szoba” kialakítása, a hagyományörző együttes alapítóinak névsora, az audiovizuálisan meghallgatható, illetve megtekinthető fellépések részletei, vagy a korabeli fotók egy interaktív néprajzi múzeum világát tárják elénk, amely a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum 2010-ben megnyílt „Észak-magyarországi falu” tájegységében látogatható „hadas udvarral” alkot szintézist. A Domaházi Hagyományörző Egyesület elnökeként jelentős támogató szerepe van ebben Kisbenedek Vilmosnak, továbbá azoknak a

segítőknél, akik sem anyagi, sem időbeli ráfordítást nem sajnáltak. A jelenlegi vezető elszántságát jól mutatja, hogy 2016-ban, amikor Elek Menyhértet váltotta az egyesület élén, nem csupán a most megvalósuló kiállítóhely létrehozását tervezte meg, hanem úgy vélte: „minden eredetiben ér valamit”, ezért eredeti motívumokat kutatva csináltattak új fellépőruhákat és a régi citerákat is lecserélték. Ez a szemléletmód ugyanakkor az újonnan létrehozott kiállítóhely elrendezésének módjában, a berendezési tárgyak, eszközök elhelyezésében, az illusztrációk, illetve egy új egyesületi logo elkészítésében is megmutatkozik, végig szem előtt tartva a domaházi népszokások, hagyományok megismertetésének szándékát mások előtt.

1940-ben, Lajos Árpád néprajzkutató, a népdalok és nótás gyermekjátékok kapcsán jegyezte fel az alábbiakat: általuk „a magyar gyerek társas életének egy kis rejtett világa nyílik meg előttünk. Lejátszásukban annyi átélés, annyi őszinteség van, hogy bátran állíthatjuk, a gyermek életének igazi, eredeti tartalmát ezek adják.” A modernkori digitalizáció korában talán meglepő, hogy van érdeklődés a gyerekek és szüleik körében a tisztán magyar értékeket hordozó és hagyományokat ápoló néptáncok iránt. A jellem- és tudatformáló hatás pedig, ha olykor rejtett formában is, de a magyar kultúra iránt érdeklődő, szélesebb látókörű, nemzeti azonosságtudatukat erősítő fiatalokat teremthet. A domaházi hagyományörzők fél évszázados tevékenysége példaként szolgál ezen törekvések eléréséhez, többféleképpen is bizonyított erőfőrdítésük pedig kulturális örökségteremtő országos és nemzetközi szinten egyaránt.

TERET KAPOTT

A KÖZÖSSÉGI ÉLET

- INTERJÚ SZŐKE GÁBOR PLÉBÁNOSSAL

- Lassan átadják az Ózd-Bolyok Egyházközség közösségi házát. Hogyan jött ennek a projektnek az ötlete?

- Akkor, amikor 2015-ben idekerültem Ózdra és elkezdődött a közösségi élet az egyházközségben. A kisebb csoportok kezdtek kinyílni. Akkor bebizonyosodott, hogy az a terem, ahol vagyunk, kicsi és télen nagyon hideg, nyáron pedig meleg. Van benne két vasbeton oszlop is tartópílerként, ami nem éppen szerencsés akkor, amikor a gyerekekkel például székfoglalót játszunk. Több sebből vérzett az a helyiség, ahol eddig voltunk. Akkor felvetődött bennem, hogy jó lenne egy méltó közeg, egy olyan tér, ahol vasbeton oszlopok nélkül, télen nem fagyoskodnánk, nyáron pedig nem szaunáznánk egy-egy közösségi rendezvény alkalmával. Megpendítem a teapartisonak az ötletet és ők is úgy vélték, kinőttük azt a teret. A hívek biztattak, hogy „Atya, vágjunk bele, megleszi!” és hát így született meg ez a ház. Kipattant a fejemből és ez a szikra tarlóútként továbbharapódzott az egyházközség, illetve a város lakóinak szívében és mindenki odatette magát ehhez az ügyszökhöz az adományok által.

- Hogyan kezdődött kezdődött el a munka? Milyen lépéseket tettek annak érdekében, hogy elkészüljön ez a közösségi tér?

- Ennek az épületnek a helyén egy „patkányfészek” volt, rengeteg lom és piszok, ami évek óta felhalmozódott itt a plébánián. Az első lépés az volt, hogy ezeket el kellett tüntetni. Aztán persze jöttek a tervek, hogy álmódjuk meg,

milyen legyen a ház. Nem gondoltam, hogy itt egy kacsalábon forgó palota lesz és érintéssel működik majd minden. Csak egy közösségi teret szerettünk volna, szociális kiszolgálóhelyiségekkel és egy kicsi teakonyhával. Aztán a dolog adta önmagát és a kapuk kezdtek kitarulkozni azért, hogy ez a ház megszülethessen.

- Hogyan éli meg és hogyan éli meg a közösség, hogy végre egy méltó, tágas és komfortos helyen találkozhatnak egymással?

- Nagyon izgatottan vártam az első teaparti alkalmát, amit itt tartottunk. Bejöttem gyorsan előre, mint egy izgatott kisgyerek, és vártam a beérkező híveket, hogy nézzem az arcukat, hogy mit szólnak hozzá. Ahhoz tudnám hasonlítani, amikor egy nagymama bemegy az újszülött unokáját először meglátogatni a kórházba. Valahogy ezt így éltem meg, hogy megszületett a gyermekünk és odatettem a hívek kezébe, hogy ez most már a miénk, ezt közösen szültük. Én szellemileg, ti pedig anyagilag odatettétek magatokat. El voltak csodálkozva és ez az örömteli, mérhetetlen boldogság volt bennük. Tényleg a gyermek születéséhez tudom leginkább hasonlítani, mert arra sincsenek szavak, hanem ott is csak feltör az érzélem és eltölti az embert. Itt is ez történt.

- Hogyan rendezték be az épületet? Mi az, ami még hiányzik?

- Hála Istennek az apránként becsordogáló adományokból megvásároltuk a bútorokat.

A konyharészleg kialakítása is az elmúlt három hét adományaiból tevődött össze. Annnyira aranyos volt, miközben jöttek az adományok és meg kellett vásárolni az almatúrát és bejött az illető, mondtam neki, hogy bármikor felnéz rájuk, azt tudja, hogy öntől kaptuk, mert abból a pénzből fizettem ki. A könnycsepp megjelent és végig gördült az arcán. Szóval jó látni azt, hogy amit és ahogyan az emberek odatették magukat, én tárgyiasítom, hogy ebből a pénzből ezt vettem, még személyesebbé tud válni az épület.

A legnagyobb kiadás, ami még várat magára, az az építési költség áfája, amit nekünk kell kifizetni.

- Mikor foglалhatják el a csoportok hivatalosan az épületet? Szerepel esetleg a tervek között ünnepélyes megnyitó?

- Mindenképpen szeretnénk egy ünnepélyesebb formáját is ölteni annak, hogy ez a gyermek megszületett. Egy gyermeknek van keresztfője is, az életben ez így szokott lenni. Igen, szeretnénk, ha egy emelkedettebb formában tudná a nagyközönség, illetve azok, akik támogatják, együtt ünnepelni ennek a közösségi háznak a létrejöttét. Együtt adunk majd hálát azért, hogy végre egy olyan helyet tudtunk megvalósítani saját magunk számára, ahol minden körülmény adott arra, hogy azt a közösséget, azokat a kicsi bázisközösségeket, amelyek működnek az egyházközségben, tovább tudjuk növelni a ház segítségével.

ROXFORT

LETT AZ OLVASÓ

A méltán nagy sikerű Harry Potter sorozat idén ünnepli 20. születésnapját. A filmadaptáció első része (Harry Potter és a Bölcsek köve) 2001. november 16-án jelent meg az amerikai mozikban, míg a magyar premier 2001. december 13-án került a hazai közönség elé. J.K.Rowling varázsvilágán egy nemzedék nőtt fel és a mostani korosztályt sem hagyja hidegen a történet. Már a regény is olyan sikereket ért el, hogy volt szó arról a 2000-es évek derekán, hogy beemelik a kötelező olvasmányok közé, hiszen sokan ennek a könyvnek köszönhetően szerették meg az olvasást!

Ilyen hátszéllel nem csoda, hogy a Harry Potter Varázs délután kétszer is megrendezték az Olvasó patinás falai között. Az első forduló október 28-án, a második november 10-én volt. Az aprólékosan megtervezett program kezdetén 5 boszorkány és egy varázsló várta a tanoncokat a fogadótérben, ahol már minden elő volt készítve a házbeosztáshoz. Az érdeklődőket a Trimágus Kupa sejtelmes fénye és az ősrégi, beszélő Teszlek-süveg várta. Elsőként mágikusan felerősített hangon személyesen az ÓMÉK vezetője; Bukovinszky professzor köszöntötte a diákokat. Majd a bölc süvegnek köszönhetően, aki a gyerekek rejtett képességeit is meglátta, mindenki a megfelelő helyére került. Így, 4 házba lehetett bejutni; Griffendél, Hollóhát, Hugarug és Mardekár.

A foglalkozásokhoz az út a Titkok kamrájához vezetett; a folyosókon szellemekkel, dementókkal, Rém-fallal színesített, pislákoló fényfűzérrel díszített pince várta a kicsit sem megszeppent diákokat. A terembe érve 4 állomás fogadta a gyerekeket, ahol többek között varázspálcát tudtak készíteni, hiszen minden valamire való varázslónak rendelkeznie kell egy pálcával! A dolog pikantériája, hogy bár a Harry Potter-univerzum szakirodalmá óva int a bodzapálcától, hiszen „hamis a bodza, pálcának

rossz fa!”, mégis úgy döntöttek a szervezők, hogy a legerősebb fából kapjanak a helyi kis boszorkányok és varázslók! És bár a pálcá választja a varázslót, és nem pedig fordítva – hisszük, hogy mindez valóban így is történt –, de a növendékek már tetszésüknek megfelelően díszíthették azokat.

A pálcákon kívül hűtőmágnes formájában háziállatokat is készíthettek maguknak, vagy sárkánytojást is festhettek. Pihenésképpen pedig a teafű jóslás rejtelseibe is bepillantást nyerhettek az alkotások végén. Ezt követően feltárult a Mézesfalás ajtaja és felfrissülhettek a nagy munka után, illetve a híres-hírhedt RBF vizsga előtt! A vizsgán jól teljesítő házak kézhez kapták a Tekergők Térképét, amit UV toll segítségével tudtak megvilágítani és láthatóvá vált a láthatatlan tintával írt rejtély is...

A talány megfejtése a Színházteremben elrejtett Bölcsek kövéhez vezetett, aminek megtalálásával felgördült a függöny és Mordon professzor hét lakatos ládájában a 7. lakat, 7. fiókjában a jól megérdemelt ajándékok várták a gyerekeket! A lelkes Potter-rajongók

együttől egyig elégedettek voltak a programmal. A Konyha fivérek külön örültek annak is, hogy a legelején a Teszlek süveg egy házba, a Mardekárba osztotta be őket – hiszen nem minden testvérpár kerül egy házba, gondoljunk csak a Patil ikrekre a történetből, akik közül Padma Patil a Hollóhátba, Parvati viszont a Griffeln-

délbe került. - „Örülök, hogy a tesómmal kerültem egy házba, és amikor beléptem, akkor kicsit megilletődtem, de utána sok ismerős arcot láttam. Nagyon örülök, hogy a Mardekár házba kerültem, mivel a Hollóhát és a Mardekár ház a kedvencem. Most ez így nagyon jó, ez a kis Harry Potter-es délután, nagyon tetszik!”

Volt olyan lelkes kis varázslótanonc is, aki magával hozta a varázsige gyűjteményét is: „Nagyon vártam a programot. Ebben a könyvben, amit hoztam magammal az összes varázsige benne van a jelentésükkel együtt” – nyilatkozta Csépanyi Liliána.

Bár a Harry Potter világ óta tudjuk jól, hogy „rossz úton jár az, aki álmokból épít várat, és közben elfelejt élni”, de ilyenkor olyan jó hinni abban, hogy valahol van egy másik világ, ahol pálcaintéssel lehet mozgatni a tárgyakat, és olyan klassz tanórák vannak, mint átváltoztatástan, bájjaltan vagy bűbájtan.

És, mi (fél)g felnőttek, akik ezen a történeten nőttünk fel, valahol még most is azt várjuk, hogy bagoly suhogjon a házak között, aki csőrével megkocogtatja az ablakunkat és a 20 éve várt levelet végre megkaphatjuk egy varázslatos világ, varázslatos iskolájából, ahol még felnőttként is olyan sokat tudnánk tanulni...

ÜZENET A MÚLTBÓL

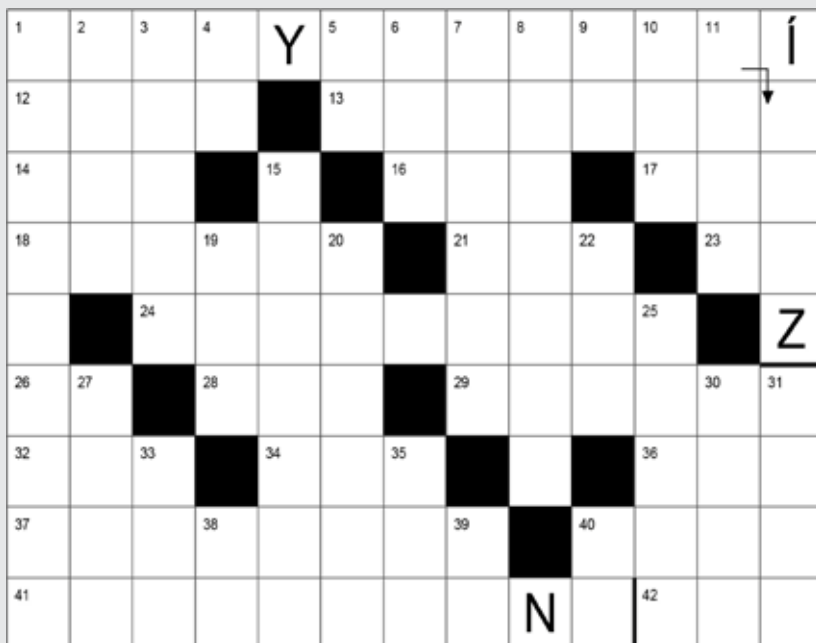

Domaházi dolgozók a vasútnál. Ózd, 1979.
(Forrás: Gulyás Gyula - Gulyás János:
Domaházi hegyek között... IV. rész. MTV, 1978-1979)

Kanta Mihály (jobbra) az 1940-es évek végén került a kohászathoz igen alacsony, 800-900 Ft-os havi fizetéssel, illetve 6 Ft 20 filléres órabérrel. A Gulyás testvérek hatrészes filmszociográfiájának forgatása (1978-1979) idején utóbbi – a tolatásvezetőknél – már 16 Ft 80 fillérre emelkedett, amellyel – ahogy az a filmben is elhangzik – egy hónapon belül 5500-6000 Ft-os keresetet lehetett elérni a legidősebbeknek járó legmagasabb számú, 20 nap fölötti éves szabadsággal. A „42 órás, 4 nap utáni váltóműszak” ugyanakkor korántsem volt vonzó a fiatalok előtt, hiszen akár a hétvégék és az ünnepnapok is beleestek.

A Hangony-völgy falvai közül Domaháza kapcsolódott be legkésőbb az ipari munkavállalásba, amely a kezdetben különösen alacsony kereset ellenére is biztosabb megélhetést biztosított. A szállítás területén, a közlekedési üzemekben dolgozók a Hangony-völgyi bejáró munkásság jelentős, közel 20%-át jelentették, holott felmenő generációik közül legtöbben korábban juhászok, napszámosok, parasztok voltak. Az ÓKÜ egységein belül, 1977 elején a gyárban dolgozó domaháziak 35%-a – egyfajta tömbösödést mutatva – a Közlekedési Üzemek alkalmazottja volt, ez az arány több, mint kétszerese a második helyen álló Acélműének (17%). Megtaláljuk közöttük a Pávákör tagjait is, akik szabadságukat – a „kétlaki” életmódból fakadóan – nem pihenésre/üdülésre, hanem a szintén meglévő mezőgazdasági munkák elvégzésére fordították, illetve állataiknak terményért (és nem pénzért!) jártak külön dolgozni az Alföldre.

Alabán Péter

VÍZSZINTES MEGHATÁROZÁSOK

1. A 4. adventi gyertyagyújtás sztárvendége. **12.** Elájul. **13.** Vesztegzár. **14.** Római 155. **16.** Forr a ... Móricz Zsigmond színműve. **17.** Az ámitás görög istennője. **18.** Rémműköd. **21.** Mustafa Kemal Atatürk. **23.** Római súlymérték. **24.** Erős ütésekkel ajtón hangot keltő. **26.** Tiltószó. **28.** Az emeletre. **29.** Kazah kikötőváros az Urál folyó torkolatánál. **32.** Károsan hat, bajt okoz. **34.** Lett Vasutak jelzése. **36.** A -leg párja. **37.** Hosszú nyelvű női szemüveg. **40.** Magyar színész (Gyula, 1920-2002). **41. A megfejtés második része.** **42.** Tenger, németül.

FÜGGŐLEGES MEGHATÁROZÁSOK

1. Személy életrajzi adatainak összessége. **2.** Ne menj tovább. **3.** Ábrándozva mereng. **4.** Zenében végig ... fine. **5.** Szekérderék! **6.** Rács mögött ül. **7.** Otromba, idomtalanul nagy. **8.** Csuklón viselt ékszer. **9.** Fordítottjával női név. **10.** Szent olaszul röviden. **11.** Gárdonyi Géza színműve és regényalakja is. **15.** Barátfüle. **19.** Hegyes tárggyal szűr. **20.** Német párt. **22.** Negyven rabló babája. **25.** Darálás. **27.** ... Ramazzotti olasz énekes és dalszövegíró. **30.** Bern folyója. **31.** Lám igaz. **33.** Vacak, silány. **35.** Zalaegerszegi sportklub. **38.** Nomen nescio röviden. **39.** Rétság centruma! **40.** A Nemzet Művésze szobrász ... (Pál 1941–2020).

Készítette: Derencsényi Béla

BEKÜLDENDŐ A SZERKESZTŐSÉG CÍMÉRE (3600 ÓZD, BRASSÓI ÚT 2., E-MAIL: (OVTVINFO@OMEKOZD.HU), VAGY BEDOBHATÓ AZ ÉPÜLET BEJÁRATÁNÁL ELHELYEZETT POSTALÁDÁBA A VÍZSZINTES 1. ÉS 41. SOROK MEGFEJTÉSE. BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2021. DECEMBER 30. (CSÜTÖRTÖK). A BORÍTÉKRA, VAGY A LEVELEZŐLAPRA KÉRJÜK RÁÍRNI: KERESZTJEITVÉNY. A HELYES MEGFEJTÉST BEKÜLDŐK EGYIKE ÉRTÉKES AJÁNDÉKCSOMAGOT KAP. A NYEREMÉNY ÁTVEHETŐ SZERKESZTŐSÉGÜNK BEN, MUNKANAPOKON 8-16 ÓRA KÖZÖTT. A 2021. ÉV 3. SZÁMÁBAN MEGJELENT REJTIVÉNY HELYES MEGFEJTÉSE: „VACAK A BÁTOR KISKUTYA.” NYERTES: SZABÓNÉ PÁPAI DIÁNA. GRATULÁLUNK!

VISSZHANG
ÓZDI MAGAZIN

#IMPRESSZUM

ISSN 2569-947X / VISSZHANG ÓZDI MAGAZIN / MEGJELENIK 15.000 PÉLDÁNYBAN / KIADÓ: 3600 ÓZD, GYÁR ÚT 4. / SZERKESZTŐSÉG: 3600 ÓZD, BRASSÓI ÚT 2. / TEL.: 48/672-114, E-MAIL: OVTVINFO@OMEKOZD.HU
KIADJA AZ ÓZDI MŰVELŐDÉSI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS NONPROFIT KFT.
FELELŐS KIADÓ: A KFT. ÜGYVEZETŐJE/FŐSZERKESZTŐ: BUKOVINSZKY ZSOLT (UGYVEZETO@OMEKOZD.HU) / TÖRDELÉS ÉS DESIGN: CSOMOR GÉRGŐ (CSOMOR.GERGŐ@HOTMAIL.COM)

KARÁCSONYI "SUPER SIZE ME"

FELESLEGES DÍSZEK HELYETT

Annak ellenére, hogy folyton azt szajkózzuk, mennyire nem szeretjük az ünnepeket, és mennyire elegünk van belőle, mégis elég nagy feneket kerítünk neki, az ünnepek előtti fejvesztve rohángálás pedig évről-évre egyre ádázabbnak tűnik. Mindezért persze rendre a Karácsonyt hibáztatjuk ahelyett, hogy őszintén belátnánk, ezt a hajcihőt mi magunk generáljuk.

Okolhatnánk persze az érzelmeinkre és gondolatainkra befolyással bíró "bájos" és cukormáztól csöpögő karácsonyi reklámokat, melyek úgy hatnak ránk, mint futóra a startpisztoly, és az is világos, hogy a kereskedelem mindig is nagy biznisszt csinált az ünnepekből, kiváltképp a Karácsonyból. Az egyre gigászi méretű plázák már októberben karácsonyi pompában hízelegnek a kedves vásárlóknak, és marketingük minden erejével azon fáradoznak, hogy a lehető legnagyobb mértékben horpadjon pénztárcánk és bankszámlánk a lehető legbusásabb haszon elérése érdekében.

Hovatovább, az örület odáig fokozódott, hogy a rapidhitelek legváltozatosabb kínálatával is alaposan megtorpedóznak bennünket, ha netán pénztárcánk már a Karácsony előtt is horpadt állapotban lenne. Nem ismernek lehetetlent, ha arról van szó, hogy az ünnep és a szeretet jegyében hogyan lehetne oly mértékben eladósítani a leendő vásárlót, hogy a pillanatnyi jólét érzésének "fekete levest" a szerencsétlen delikvens még a következő nyáron is kanalazza.

Nehezen tudunk ellenállni ennek a már-már politikai kampányhoz hasonló "összehangolt támadásnak", mely az érzelmeinket célozza meg, és vágyakat, elvárásokat, megfelelési kényszert generál bennünk. Ez az egész ünnepi örület egyre inkább olyan, mint egy fékevesztett, őrült licit, melyben már csak azért törjük magunkat, hogy minél több, nagyobb, drágább és csillogóbb legyen mindaz, amivel ezt a szent ünnepet nyakon boríthatjuk, és még jobban megalázzhatjuk.

Közben unalomig szajkózzuk ártatlan ábrázattal, hogy mennyire "kiüresedtek az ünnepek"

és már csak túl szeretnénk lenni rajta, ennek ellenére évről-évre belelépünk ugyanabba a csapdába. Évről-évre idegeskedünk, ha közeledik a Karácsony, azon pedig még inkább, hogy miből teremtyük újra elő azt az egyre gigászi összeget, melyet úgy gondoljuk, méltó módon tudjuk majd megünnepelni ezt a napot.

De vajon mi maradt meg ebből a valóban szent ünnepből? Elgondolkodunk legalább néha azon, hogy mennyire nem erről kellene, hogy szóljon, s hogy mennyire eltávolodtunk annak valódi jelentésétől és üzenetétől?

Szomorú, hogy az ünnep közeledtével nem azok az érzelmek árasztják el a lelkünket, amelyeknek valóban kellene. Ez az időszak már nem az elcsendesedés, a magunkba tekintés, a számvetés, a másokra és szeretteinkre irányuló nagyobb odafigyelés időszaka. Szinte már csak a külsőségekre, a szobadíszekre, a minél drágább és nagyobb fényőfa kiválasztására, a házunkra aggatott díszkivilágításra koncentrálunk.

Szomorú látni, hogy kiüresedni látszik ez a csodálatos ünnep és kérdés, hogy mindaz, amivel megtöltöttük, méltó-e még egyáltalán annak az üzenetnek a hordozására, amit a Biblia tanít nekünk?

Képes-e arra, hogy megjelenítse a szerénységet, az alázatot, a hálát és mindazt az érzést, amit a régi idők Karácsonya még minden bizonnyal magában hordozott? Amikor még nem az volt a fontos, hogy nagy pénzen ajándékot vegyünk szeretteinknek, amikor a drága üvegdíszek helyett alma és dió díszítette a fényőfát, amikor házaink milliónyi égősora nem vette el tőlünk a tiszta decemberi égbolt ragyogó csillagainak csodás látványát. Amikor a bugyuta és unalomig ismételt karácsonyi filmek kakofóniája nem szegezett minket a televízió elé, elrabolva az időt a valódi családi együttlétől. Akkor talán többen gondoltunk azokra az embertársainkra is, akik nélkülözésben, vagy magányosan éltek, akiket nem vett körül szerető család, akik szükségét szenvedtek.

Talán sokan érezzük ezt a hamisságot és gondoljuk úgy, elérkezett az idő, hogy lerázzuk az ürességet erről az ünnepről és megszabadítsuk mindattól a felesleges sallangtól, melyet az utóbbi évtizedekben ráaggattunk, hogy újra megtölthessük valódi tartalommal.

És azt is be kell látnunk, hogy nemcsak a Karácsonyt kell megmentenünk, hanem a saját lelkünket is, melybe vissza kell hoznunk a tiszta érzelmeket, hogy mindig szenzitívek maradjunk az emberek és a világ bajaira, hogy gyógyír legyünk mindazok számára, akik arra rászorulnak, hiszen ez maga a szeretet! A legfontosabb pedig mindennekelőtt az, hogy ezt az érzékenységet ne csak három napig, hanem az év valamennyi napján őrizzuk meg. Mert akkor minden nap Karácsony lesz. Igazi Karácsony!

Szurdok Krisztina

# PALETTE Kulturális programok	ÁLLANDÓ	Domaházi Hagyományőrző Egyesület kiállítása Digitális Erőmű	DEC. 17.	16:00: Csillagszóró, az ÓMÉK adventi ajándékműsora Olvasó, Színházterem	JAN. 13.	17:00: Ózdi Szabadegyetem Olvasó, Színházterem
	DEC. 31-IG	Lőkös Zoltán fotóművész kiállítása Digitális Erőmű	DEC. 19.	14.00 – 18.00: Adventi Vásári Forgatag Városház tér	JAN. 14.	16.00: Növendékhangverseny Olvasó, Mizerák István terem
	DEC. 31-IG	Szelezky Zita élete és művészete c. időszaki kiállítás Nemzeti Filmtörténeti Élménypark	JAN. 7.	19.00: Újévi Operett Gála Olvasó, Színházterem	JAN. 16.	10.00: BAZ Megyei Sakk Csapatbajnokság Olvasó, Adorján Lajos terem

JÁRVÁNY IDEJÉN IS EGYKÉNT DOBBAN A SZÍVÜNK

A vírushelyzet ellenére ismét lehetősége nyílt a városlakóknak, hogy együtt készülhessenek az ünnepekre. A koronavírus-járvány fenekestül felforgatta életünket és az olyan közösségi alkalmak, mint például a Karácsonyi Forgatag egytől egyig megghiúsultak. Bár a mostani állapotok még mindig borús felhőként tornyosulnak felettünk, a remény örök társ a problémákkal vívott harcban.

Minden esztendő vége felé hajlamosak vagyunk számot venni a mögöttünk álló év eseményeiről. 2021 sok szempontból sem volt könnyű. Volt részünk örömben, bánatban és lassan tudatosult az emberekben, hogy bizony az ideiglenesnek vélt dolgok állandósulnak, majd beépülnek az életünkbe. Ki gondolta volna néhány évvel ezelőtt, hogy háborús időkét idéző kijárási tilalmat és korlátozásokat kell megélnünk? Hát még azt, hogy ez akár az olyan alkalmakra is rányomhatja bélyegét, mint a szeretet ünnepe. Ahogy Csitáry-Hock Tamás mondja: „A karácsony nem csak egy nap. És nem is három. Az igazi karácsony nem... Sőt, nem is napokkal számolható. Karácsony a szeretet születésének ünnepe. Szeretet pedig bármikor születhet. Bárhol, bármelyik napon, bármelyik pillanatban. Hiszen az első karácsonyig az a nap is csak egy volt a sok közül. A szeretet születésétől vált karácsonnyá.”

Mi az tehát, ami e sorok között rejlik? Meg kell tanulnunk értékelni azt, amink van, hiszen sokszor a legértékesebb dolgok tűnnek a legértékeltelenebbnek. Egy ölelés valamelyik szerettünktől adott esetben még kellemetlen is tud lenni – szomorú, hogy gyakran mennyire el vagyunk szokva a közvetlenségtől és az érzéseink kimutatásától – aztán később, mikor már nem foghatjuk a kezét, vagy nem hallhatjuk ezredszerre is a kedvenc történetet mindent megadnánk néhány pillanatért.

Ezekért a pillanatokért érdemes kilátogatnunk a városi adventi hétvégékre. A várakozás időszakában van valami megfoghatatlan báj. Amikor a gőzölgő forralt borral vagy forrócsokoládéval a kézben végig látogatjuk az árusok sátrait. Megannyi díszes figura, finomság és kézműves termék közül válogathatunk.

Idén még fényesebben ragyog a Városház téri forgatag, hiszen csillogó gyermekszemek tükrében verődik vissza a kivilágított rénszarvasszán látképe. Talán ez a legszebb az ünnepekben, hiszen a legfiatalabbak számára a karácsony nem jelent mást, mint gondtalan együtt töltött időt a családdal, ajándékokat és örökösnek vélt emlékek sokaságát. Hát nem ez lenne a lényeg? Vajon ez a gyermeki öröm és felhőtlen boldogság miként vált át az évek alatt azzá a rohanássá, ami során rohamléptekben szeljük át a bevásárlóközpontot az akciós újságból kinézett díszért? A lényeg, hogy éljük meg a pillanatot, hiszen mi lehet csodálatosabb a soha vissza nem térő varázslatnál? Ez a jó az ózdi adventi programokban. Rég nem látott ismerősöket köszönhetünk a forgatagban, a színpadon pedig kiváló és látványos produkciókat tekinthetünk meg. Idén még sztárvendéggel is kedveskednek a szervezők a közönségnek, így azt gondolom hibázik, aki nem veszi ki a részét a mulatságból, hiszen Charlie Chaplin szavaival élve: „A nevetés felüdít, könnyebbé seget hoz, és enyhíti a fájdalmat.”

Egy biztos, meg kell tanulnunk lassítani. Csak így vehetjük észre azokat a pillanatok, amelyeket érdemes elraktározni magunkban, hogy a következő esztendőben is legyen erőnk túllépni a nehézségeken.

Mihály Bence